

Caracterizarea personajului Ionut Jder din opera Fratii Jderi scrisa de Mihail Sadoveanu

Personaj principal, dinamic, multidimensional, eponim; impreuna cu cei din familia sa, formeaza un personaj colectiv.

Modalitati de caracterizare:

– caracterizare directa: portretul facut de narator si de alte personaje; autocaracterizare;

- caracterizare indirecta: prin propriile actiuni, simtiri si ganduri; prin mediul in care traieste; prin comentariul naratorial; prin nume.

Ionut, eroul principal al trilogiei, este, in buna masura, un personaj picaro vazut in mers, cinetic.

Mobilitatea sa se verifica mai ales in situatii dificile. Cand ucenicia ia sfarsit, dupa ce se initiaza in tainele vietii si societatii, Ionut ocupa un loc in ierarhia societatii si in cea familiala. Acum el dobandeste un nou nume.

Eroul principal al trilogiei, Ionut este fiul cel mai mic al comisului Manole Par-Negru. Dupa ce mama sa, Oana, sora arhimandritului Amfilohie Sendrea, moare, este crescut de starostele Nechifor Caliman, apoi jupaneasa Iliasta il adopta, fara a avea reactii de respingere.

In primul volum, mai ales, dar si in celelalte doua parti ale romanului, intr-o sectiune importanta, se ilustreaza formarea personalitatii acestuia. Deoarece la inceput nu este format caracterologic, personajul se afla in simatia de a acumula experienta. In acest sens, trebuie sa se miste intr-o serie de contexte semnificative.

La inceput cunoaste prietenia, in fratia de cruce cu Alexandrel-Voda, apoi prima situatie erotica - dragostea juvenila pentru jupanita Nasta. Face cea dintai fapta de vitejie cand il salveaza pe fiul domnitorului din capcana in-tinsa de oamenii hotului Grigorie Gogolea. In lupta contra tatarilor se dovedeste a fi un bun ostean. In continuare nu ezita sa faca o isprava nebuneasca: fuge de acasa pentru a o recupera pe Nasta din seraiul lui Suleiman-Beg. Desi este maturizat fizic si ostaseste, actiunea de acum a lui Ionut este infantila.

Urmeaza, din ordinul lui Voda, reclusiunea la Cetatea Neamt, participarea la vanatoarea ritualica de la Izvorul Alb, expeditia la Volcinet, in Polonia, pentru redobandirea jupanesei Marusca.

La reintoarcere, eroul apare schimbat, total spiritualizat, incat la cetatea Craciuna, cuviosul Nicodim, fratele sau mai mare, nu il recunoaste la prima vedere. Batalia de la Vaslui, unde Ionut se remarca, ii certifica inca o data vitejia, intelepciunea, barbatia si devotamentul pentru domn si tara.

Ionut este, in buna masura, un personaj picaro vazut in mers, cinetic. Mobilitatea sa se verifica mai ales in situatii dificile. Cand ucenicia ia sfarsit, dupa ce se initiaza in tainele vietii si societatii, Ionut ocupa un loc in ierarhia societatii si in cea familiala. Acum el dobandeste un nou nume. La inceputul fiecarei etape prin care va trece, personajul este fixat in cate un portret-prezentare: "Abia ii infiera mustata. Purta contas de postav albastru de Flandra. ciubote de marochin ros si jungher la cingatoare. Avea cusma plecata pe o spranceana si zambea primaverii". Treptat, in prezentarea

personajului, dimensiunea interioara castiga teren: "Avea inclinare spre desertaciune si strai frumos (...) Era fara liniste; ii placeau toate zburdalniciile. Invatase cu usurinta, de mititel, mestesugurile vanatului de la starostele Caliman".

Ionut este observat cu atentie de cei cu care intra in relatie de influenta.

Alexandrel-voda, ca si ceilalti din preajma lui Ionut, emit calitative: "Am vazut ca esti vrednic si stii atatea lucruri. Si ai in domnia ta o barbatie si credinta". Nicodim constata: "Am inteles ca in acel copil e pulbere de pusca", iar Onofrei, fiul lui Nechifor Caliman, adauga: "E barbat frumos si fudul, sfintite parinte".

Maturizarea sa se produce lent, fapt pentru care Samoila, intocmai ca si tatal sau, il compara pe Ionut cu un "manz", motivand ca "tot n-a uitat sa zburde fara grija".

Comisul Simion este unul dintre dascalii fratelui mai mic: "Vad ca trebuie sa mai mananci noua oca de sare, pana ce vei fi vrednic sa intri in sfatul barbatilor".

Un alt instructor moral este Ilisافتa, care, cand il socoteste "barbat in toata puterea", ii recomanda insuratoarea devreme. Un adevarat indrumator spiritual este arhimandritul Amfilohie Sendrea, iar acesta cand il vede in pragul desavarsirii uceniciei declara: "A venit vremea ca ai ajuns la barbatie", si il pregateste pentru ultimul examen: calatoria strategica in Imperiul Otoman.

Reintoarcerea marcheaza metamorfoza sa morala, caci Ionut incepe sa citeasca lumea si sa o interpreteze, reusind sa patrunda si in tainele sufletului sau.

Educatia lui Ionut inseamna adeziunea la sistemul de valori morale in care crede. Familia, virtutea, eroismul, sacrificiul pentru domn si tara sunt pe primul plan.